

ת"פ 38662/01/19 - מדינת ישראל נגד דניאל דריי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 38662-01-19 מדינת ישראל נ' דריי

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם דניאל דריי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אליהו גלילי

ב"כ הנאשם עו"ד אהוד ברזילי, עו"ד לירון בן מאיר, עו"ד עופר רחמני

הנאשם בעצמו

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע במפורט בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון (להלן: "**כתב האישום**") בביצוע 7 עבירות לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**") וב-9 עבירות לפי סעיפים 220(4) ו-220(5) לפקודה.

2. על פי המפורט בכתב האישום, הנאשם הוא סקסולוג ועסק במתן טיפול בקליניקה בתל אביב-יפו. בגין כל שנת מס בתקופה הרלוונטית היה הנאשם חייב בהגשת דוחות על הכנסותיו מעיסוקו. בשנים 2006-2012 הגיש הנאשם לפקיד שומה דוחות על הכנסותיו. במהלך תקופה זו, במזיד ובכוונה להתחמק ממס, השמיט מהדוחות שהגיש לכל הפחות סך של 800,000 ₪ וכן הכין פנקסי חשבונות כוזבים שאינם כוללים את ההכנסה שהושמטה, הכל כמפורט בסעיפים 2.א - 2.2 לכתב האישום. בשנים 2013-2014, במזיד ובכוונה להתחמק ממס, הכין הנאשם פנקסי חשבונות כוזבים והשמיט מהם הכנסות של לכל הפחות 200,000 ₪ כמפורט בסעיפים 3.א - 3.ב לכתב האישום.

3. על פי כתב האישום, בכוונה להתחמק ממס פעל הנאשם במרמה, ערמה ותחבולה, בין היתר באופנים הבאים: הנאשם השמיט מספרי הנהלת החשבונות ודיווחיו לפקיד השומה חלק מהתקבולים; בכל שנה ניהל הנאשם יומני פגישות כפולים, הראשון תיעד את מתן הטיפולים בפועל (להלן: "**היומן האמיתי**") והשני תיעד באופן חלקי את הטיפולים (להלן: "**היומן הפיקטיבי**"); בכל שנה ניהל הנאשם יומן רופא התואם את היומן הפיקטיבי, אשר תיעד באופן

חלקי את הטיפולים שניתנו על ידו בקליניקה כאמור; הנאשם קיבל את התשלום עבור הטיפולים במזומן. על פי כתב האישום, במעשיו אלה השמיט הנאשם הכנסות מדוחות שהוגשו לפקיד השומה, הכין פנקסי חשבוניות כוזבים והשתמש בכל מרמה, ערמה ותחבולה במזיד ועל מנת להתחמק ממס.

4. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הוגש כאמור כתב האישום המתוקן. על פי הסדר הטיעון, בכפוף לאישור פקיד השומה האזרחי על הסרת המחדלים הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס משמעותי, וההגנה תהיה חופשיה בטיעונה.

תמצית טיעוני המאשימה

5. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן ולהיקף העבירות, לכל הפחות 1,000,000 ₪, ובמסגרת זו לכך שהעבירות בוצעו על פני 9 שנים, תוך שימוש במרמה וניהול יומן פיקטיבי. כן ציינה כי במקור היקף העבירות שיוחסו לנאשם היה גבוה בהרבה, אך המאשימה מצאה לנכון להפחית מהיקפן באופן ממשי בכתב האישום המתוקן, משיקולים ראיתיים וכוללים של הפרשה ונסיבותיה. עתירת המאשימה היא לקביעת מתחם ענישה שבין 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל, וכי על הנאשם יוטל העונש ברף התחתון של מתחם הענישה. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים בעבירות המס וכן הפנתה לפסיקה המדגימה לשיטתה את הענישה הנוהגת.

6. אשר לנסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם ציינה שלנאשם אין עבר פלילי וכי הודה, נטל אחריות, ואף הסיר את מחדל כתב האישום. בנסיבות הנדונות והגם שנקבע לא אחת כי גזל הקופה הציבורית על ידי עברייני מס מצדיק ענישה מאחורי סורג וברית, עתרה כאמור למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם כאמור ל-9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בגובה של 10% מסכום העבירה.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש

7. ב"כ הנאשם עתרו לקביעת מתחם ענישה שבין מאסר על תנאי ושל"צ ועד מאסר אותו ניתן לרצות בעבודות שירות בראי נסיבות המקרה דנן, ועתרו כי בנסיבות יגזר דינו של הנאשם על הצד התחתון של המתחם, לשל"צ ומאסר על תנאי. בהקשר זה טען הסנגור באריכות אשר לנסיבות שהובילו לחקירה ולהגשת כתב האישום. לטענת ההגנה, יש לשקול את הרקע לפתיחה בחקירה בעניינו של הנאשם ואת הקושי שחווה הנאשם בהקשר זה בין יתר שיקולי הענישה, תוך שהובהר כי הנאשם נטל אחריות מלאה לביצוע העבירות שבביצוען הודה והיקפן.

8. ההגנה הפנתה לכך שסכום העבירה הוא סכום ההשמטה ולא סכום המס שנגרע מהקופה הציבורית, וטענה כי אין המדובר בהיקף כספי במדרג גבוה ביחס למקרים אחרים. הסנגור אישר כי מדובר בביצוע עבירות משך 9 שנים אך הדגיש כי היקף השמטת ההכנסה בכל שנת מס אינו ברף הגבוה כלל ועומד על כ - 100,000 ₪. עוד הפנה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, שתחילתן בשנת 2006 והאחרונה בהן בשנת 2014. ב"כ הנאשם הגישו פסיקה המדגימה לשיטתם את הענישה הנוהגת, וביקשו להבחין בין עניינו של הנאשם לפסיקה אותה הגישה המאשימה. בנוסף,

הגישה ההגנה דוגמאות להחלטות כופר מאתר רשות המסים בהיקפים ובסוג עבירות דומים לענייננו (ענ/5), לביסוס הטענה לפיה לו היה כתב האישום המקורי בהיקפו של כתב האישום המתוקן, היה מתנהל בעניינו של הנאשם הליך של כופר, ולא היה מוגש כתב אישום כלל. לשיטת הסנגור, עונש של מאסר בעבודות שירות שמור למקרים חמורים מהמקרה דנן.

9. לטענת ההגנה בעניינו של הנאשם קמות כל הנסיבות לקולה. הסנגור שב והפנה לרקע לחקירה במקרה דנן, לסיקור התקשורתי שקיבל עניינו של הנאשם וטען לפגיעה בנאשם ובפרנסתו כתוצאה מכך, המחייבים לשיטתו התחשבות בנאשם, כשעצם ההרשעה מהווה עונש עבורו. עוד טען לנזק שעלול להיגרם לנאשם ככל שייגזר עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות למשך 9 חודשים כעתירת המאשימה, וכן טען לנזק לאינטרס הציבורי, משלטענתו יגרם מכך נזק גם למטופליו המקבלים ממנו טיפול קליני ותרופתי, ואף הציג מסמכים לעניין זה (ענ/1-ענ/2).

10. ב"כ הנאשם טענו לקיומו של הליך מקביל שמתנהל במשרד הבריאות בעניינו של הנאשם, כשלטענתם, ככל שהעונש שייגזר על הנאשם יהיה חמור יותר, כך התייחסות משרד הבריאות עלולה להיות מחמירה יותר, כשיתכן שאף תיסגר מרפאתו, גם אם לפרק זמן קצר, על ההשלכה של האמור על הנאשם ומטופליו. צוין כי נעשה ניסיון על ידי הצדדים לשלב את משרד הבריאות בהסדר, אך משרד הבריאות לא נענה לבקשה. ב"כ הנאשם הרחיב על אודות נסיבותיו האישיות של הנאשם, דרכיו הטובות והמסלול שעשה בפן המקצועי והאיש, תוך שהגיש מסמכים אישיים, תעודות הצטיינות ומכתבי תודה והערכה שקיבל הנאשם (ענ/3 - ענ/4). עוד ציין כי הנאשם גידל משך תקופה את אחייניתו לאור נסיבות מצערות במשפחה, וכן כי התנדב בחדר המיון בעת התפרצות מגפת הקורונה. הסנגור הדגיש את נטילת האחריות של הנאשם בעקבות הליך הגישור במסגרתו אף תוקן כתב האישום, את הסרת המחדל על ידי הנאשם, שאף פעל בהקשר זה עם תחילת החקירה ולו באופן חלקי. לטענת ההגנה, הגם שבסופו של יום הוסכם על היקף עבירה גבוה מסכום זה, יש לשקול עניין זה לקולה בין שיקולי הענישה, משהנאשם נטל אחריות בהקשר זה זמן רב לפני הגעתו להסדר טיעון.

11. אשר לקנס, עתירת ההגנה היא כי ייגזר על הנאשם קנס מדוד ומתון בשים לב לכך שהנאשם פעל להסרת המחדל, נטל אחריות, נמנע מלנהל הליך משפטי וחסך זמן שיפוטי, וכן בראי מצבו הכלכלי, משבשל פתיחת החקירה ירד מספר מטופליו ולאור ההליך במשרד הבריאות. בסיום הטיעון לעונש עתר הסנגור כי אשלח את הנאשם לבניית תוכנית של"צ, אך לא מצאתי לעשות כן, תוך שהבהרתי בעל פה כי ככל שאמצא שזה המקרה המתאים לכך, תינתן הוראה מתאימה בהמשך.

דבר הנאשם

12. הנאשם הביע חרטה וצער על אשר אירע, הפנה גם הוא לרקע לתחילת החקירה ולקושי לצדה, ציין כי עלה ארצה ואת קורות חייו מאז, תוך שהדגיש שהוא ציוני ואוהב את המדינה. לדבריו, מאז שנת 2014 עבר בהצלחה שתי ביקורות של מס הכנסה. הנאשם הביע צער וחרטה והודה לאשתו שעמדה לצדו לאורך כל ההליך.

הסדר הטיעון

13. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לאחר הליך של גישור, במסגרתו הוגש כאמור כתב האישום המתוקן ובו תיקון משמעותי לטובת הנאשם בקשר לסכום העבירות (אשר הופחת לפחות משליש מסכום העבירות המקורי) כשאף נמחק האישום השני כולו, על העבירות שיוחסו בו לנאשם. על פי הסדר הטיעון הוסכם שבכפוף לאישור פקיד שומה אזרחי על הסרת המחדלים תגביל המאשימה עתירתה לעונש של 9 חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס משמעותי, וההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה.

14. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017) (להלן: "**עניין מצגר**") חזר בית המשפט העליון וציין את המדיניות התומכת באימוץ הסדרי טיעון והדגיש את יתרוניהם, את האינטרס הציבורי שבבסיסם ואת תפקידם הראוי במערכת אכיפת החוק. הכלל הוא כי בית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון ויתערב בו רק מטעמים המצדיקים זאת לאחר בחינתו במבחן האיזון אשר נקבע בע"פ 1958/98 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (25.12.2002) ובשים לב לכך שהשיקולים הנשקלים בעת עריכת הסדר טיעון אינם זהים בהכרח לאלה הנשקלים במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין. הדרך בה על בית המשפט לילך בעת גזירת דינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון לאחר תיקון 113 לחוק העונשין נבחנה והובהרה בשורת פסקי דין מפי בית המשפט העליון. על פי הגישה הרווחת, גם מקום בו הסכימו הצדדים בהסדר טיעון על טווח ענישה, ובכלל זאת מקרה בו הסכימה המאשימה להגביל עצמה לעונש מסוים בעוד שההגנה חופשיה בטיעוניה, יש לבחון את סבירותו של ההסדר במבחן האיזון בהתאם לאמות מידה מקובלות המעוגנות בתיקון 113 לחוק העונשין (**עניין מצגר**, פסקה 12).

15. בע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מדינת ישראל** (28.5.2017) (להלן: "**עניין זעילה**") צוין שוב כי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין אינן עומדות בסתירה לגישת האיזון הראוי וכי הערכאה הדיונית מוסמכת ונדרשת לבחון הסדרי טיעון על רקע מתחם הענישה ההולם. בית המשפט אף הבהיר את ההבחנה בין טווח ענישה המשקף את כוח המיקוח של הצדדים, ובין מתחם ענישה המשקף קביעה נורמטיבית של בית המשפט. **בעניין זעילה** דחה בית המשפט את הטענה לפיה שגה בית המשפט המחוזי משקבע מתחם ענישה שתקרתו גבוהה מהעונש שהוסכם שהמדינה רשאית לטעון לו, וציין כי קבלת טענה מסוג זה משמעה שלילת שיקול הדעת של בית המשפט, והיא מנוגדת להלכה הפסוקה. ראו עוד ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (8.8.2018), וע"פ 1548/18 **תום נתנאל גיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (23.11.2018). נוכח המפורט, ההסדר הדיוני בין הצדדים יבחן, ועונשו של הנאשם יקבע, בהתאם לכללי תיקון 113 לחוק העונשין, כפי שיפורט להלן.

מתחם העונש ההולם

16. מתחם העונש ההולם נקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

17. במקרה דנן יקבע אירוע עונשי אחד לכלל עבירות כתב האישום. זאת בשים לב לכך שכלל העבירות בוצעו ברצף, בהתאם למבחן הקשר ההדוק אשר נקבע בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014), והצדדים אף לא עתרו אחרת (לגישה אחרת ראו ע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.03.2014)). בקשר לקביעת מספר אירועים ראו דברי כב' השופטת ברק ארז בע"פ 6888/17 **שירזי נ' מדינת ישראל** (10.12.2018) לפיהם הסיווג

לאירועים נועד לתכלית פונקציונלית ככלי עזר, וממילא במישור המהותי מוטל על בית המשפט הקובע מתחם ענישה לשקול את מספר המעשים וחומרתם גם כאשר הם סווגו כאירוע עברייני אחד. עוד לדברי כב' השופטת ברק ארז, מקום בו גוזר בית המשפט עונש כולל, ולא עונש נפרד לכל אירוע, חשיבות מספר האירועים לגזירת העונש פחותה (ע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל (5.12.2018)).

18. **אשר לערכים המוגנים בעבירות המס שביצע הנאשם**, עבירות המס באות להגן על ערכים בסיסיים וחשובים למרקם החברתי במדינה, ומביצוען נפגע ערך השוויון ואמון הציבור ברשויות החוק. לצד עבירות אלה פוטנציאל נזק ממשי לקופה הציבורית, ובכך לכל אחד ואחת מאזרחיה, ובפרט לציבור הנשען על השירותים הציבוריים. פעמים רבות אף מוכח הנזק לקופה הציבורית הלכה למעשה. בביצוע העבירות יש אף כדי להביא לשיבוש הפעולה התקינה של מנגנון המסים. המדובר בעבירות שבבסיסן מרמה, ביצוען קל וגילויין קשה, וקיים פיתוי גדול לבצען. בשל כך, לאור חשיבות ההרתעה ובכללה הרתעת הרבים, נקבע לא אחת כי בעת גזירת הדין יש ליתן לאינטרס הציבורי בכורה על פני נסיבות אישיות, וכי דרך המלך היא גזירת עונש של מאסר בפועל בגין ביצוען (ע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018) (להלן: "עניין יצחקי")).

19. מבחינת נסיבות ביצוע העבירות עולה כי אלה פגעו באופן לא מבוטל בערכים המוגנים, בפרט בשים לב לכך שהמדובר במקרה זה בביצוע עבירות באופן שיטתי על פני 9 שנות מס בהן פעל הנאשם לקבלת תקבולים בסך כולל של לפחות 1,000,000 ₪ עליהם לא דיווח. במסגרת זו הכין הנאשם פנקסי חשבונות כוזבים, ואף הגיש לפקיד השומה דוחות כוזבים לשנים 2006-2012, מהם הושמטו הכנסות בסך 800,000 ₪, מתוך הסכום הכולל. יש לתת את הדעת לכך שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם תוך שימוש במרמה ערמה ותחבולה ובאופן מתוחכם ומתוכנן, כשבמסגרת זו, ולשם הסוואת ביצוען ניהל הנאשם יומני פגישות כפולים, כשהיומן האמיתי תיעד את מתן הטיפולים בפועל וביומן הפיקטיבי תיעד אותם באופן חלקי. בנוסף, בכל שנה ניהל הנאשם יומן רופא התואם את היומן הפיקטיבי, ואף קיבל את התשלום עבור הטיפולים במזומן. לצד האמור, ובאופן ממתן במידת מה, יש לתת את הדעת לכך שסכום העבירות המיוחס לנאשם אינו ברף הגבוה ביותר, בפרט בשים לב למשך ביצוען, ואף לחלוקתו על פני שנות המס הרלבנטיות כמפורט בסעיפים 2 ו-3 לכתב האישום, 100,000 ₪ בשנה בשנים 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2013, 2014, ו-150,000 ₪ בשנים 2011, 2012.

20. לשם קביעת מתחם הענישה ובחינת סבירות הסדר הטיעון הדיוני, בחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים והמפורטת בפרוטוקול הטיעונים לעונש, ופסיקה נוספת שתפורט להלן. מבחינת הפסיקה ובפרט פסיקת בית המשפט העליון עולה כי כפי שצוין לעיל, גם משיקולי הרתעה ואינטרס ציבורי, בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי דרך המלך בעבירות מהסוג הנדון, בפרט כאשר אלה מבוצעות על פני תקופה ממושכת, בשיטתיות ובהיקפים ממשיים, היא לגזירת עונשי מאסר ממשיים מאחורי סורג ובריא לצד קנסות מכבידים (ראו לדוגמא: **עניין יצחקי**, רע"פ 4684/12 **נחלי נ' מדינת ישראל** (14.6.2012)). יחד עם זאת, וכפי שיודגם להלן, ישנם מקרים בהם קבעו בתי המשפט עונשי מאסר שמשכם מאפשר ריצויים בעבודות שירות בתחתית המתחם, וזאת אף במקרים בהם בביצוע העבירות הועלם מקור הכנסה שלם על החומרה שבכך. בחלק מהמקרים אף נגזרו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות הלכה למעשה, כל מקרה ונסיבותיו. במקרים מיוחדים או כשדובר בהיקפי עבירה קטנים במיוחד או במסגרת הסדר טיעון, נגזרים לעיתים נדירות אף עונשים קלים מאלה.

21. בקשר לענישה הנוהגת יש לזכור כי אין זה המדד היחיד ואף לא החשוב ביותר בעת קביעת מתחם הענישה. כידוע, מתחם הענישה אינו עניין אריתמטי פשוט אלא מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם, כשעצם העובדה שלעולם יוכל כל צד למצוא פסקי דין התומכים בעמדתו, מלמדת כי אין המדובר במדד מדויק (ע"פ 3877/13 ג'אבלי נ' מדינת ישראל (17.11.2016), עפ"ג (ת"א) 12063-04-15 בראונר נ' מדינת ישראל (20.07.2015)).

22. ביחס לעתירת ההגנה לגזירת עונש של של"צ על הנאשם - חשוב לציין כי גזר הדין אליו הפנה הסנגור הוא גזר דין שניתן תוך אימוץ הסדר טיעון סגור, שבין שיקוליו אף קושי ראייתי (לצד שיקולים נוספים) והוא אינו יכול לשמש כאמת מידה לעניינו. באותו גזר דין אף הבהיר בית המשפט כי בעבירות מהסוג דן העונש הראוי הוא עונש של מאסר מאחורי סורג ובריה (ת"פ (ת"א) 53045-09-12 מדינת ישראל נ' זריף ואח' (27.2.2014). כך גם תפ"ח (ב"ש) 14860-04-12 מדינת ישראל נ' נחמיאס (4.4.2013) אליו הפנתה ההגנה, שם ציין בית המשפט בסעיף 9 לגזר הדין כי עונש של מאסר על תנאי ברף התחתון הוא מקל, וכי דרך המלך בעבירות אלה היא לעונש של מאסר, ואף לא כזה שירוצה בעבודות שירות. יחד עם זאת, בית המשפט מצא שלא להתערב בהסכמת הצדדים וגזר על הנאשם את העונש המבוקש על ידי המאשימה במסגרת הסדר הטיעון, מאסר על תנאי, לצד קנס ממשי בסך 300,000 ₪. מובן כי גם גזר דין זה אינו יכול לשמש כאמת מידה להשוואה, מה גם שנסיבות ביצוע העבירות שם שונות מעניינו, ואף צוין בגזר הדין כי חלקו היחסי של הנאשם בכתב האישום היה קטן (ראו גם ע"פ 2555/13 נחמיאס נ' מדינת ישראל (9.1.2014)).

23. נתתי דעתי גם ליתר הפסיקה אליה הפנתה ההגנה, רוב רובה פסיקת בתי משפט השלום, בה כל מקרה נדון על פי נסיבותיו, חלקן מיוחדות, בחלק מהמקרים דובר בעבירות אחרות מאלה שבעניינו, ובחלקם אף בגזרי דין שניתנו תוך אימוץ הסדרי טיעון. חלק מגזרי הדין, בהם נגזר עונש של מאסר על תנאי וקנס בלבד, אף נוגעים לביצוע עבירות בהיקפים קטנים בהרבה מאלה שבמקרה דן, (ת"פ (שלום-נצ') 54253-07-10 מדינת ישראל נ' גזאוי (17.5.2011) (ערעור לא פורסם), ת"פ (שלום-נצ') 21468-04-11 מדינת ישראל נ' סלימאן (12.7.2011), בת"פ (שלום-ת"א) 42879-10-15 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' בצלאל (3.7.2019) אף נשקלו שיקולי צדק הנוגעים לפרשה הרחבה בעת קביעת מתחם הענישה.

24. עיינתי גם בפסיקה אליה הפנתה המאשימה, העולה בקנה אחד עם האמירות הנורמטיביות בדבר חומרת עבירות המס. בפרט, נתתי דעתי לרע"פ 7773/16 חננאל נ' מדינת ישראל (26.10.2016), שם לא התערב בית המשפט העליון בעונש בן 10 חודשי מאסר בפועל שנגזר על המבקש שהוא פסיכולוג קליני, שהודה בביצוע עבירות של השמטת הכנסה, קיום פנקסים כוזבים ושימוש במרמה ערמה ותחבולה לפי סעיף 220 לפקודה במשך 5 שנים וכן בהשמדת מסמכים. היקף העבירה עמד על כ-1,000,000 ₪. מתחם העונש בעניינו של המבקש אשר מסר חשבוניות כפולות ללקוחותיו ודיווח רק על חלקן, השמיט הכנסות מלקוחות מוסדיים, והשתמש בחשבון הבנק של בנו נקבע בין 8 ו-24 חודשי מאסר. המבקש לא הסיר את מחדלי כתב אישום. בקשת רשות הערעור שהגיש לבית המשפט העליון נדחתה, תוך שבית המשפט העליון מצין כי מתחם הענישה שנקבע מקובל עליו וכך גם העונש הכולל. בנוסף, לגזר הדין בת"פ (שלום-פ"ת) 56359-12-15 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' מ' (24.11.2016) (ערעור לא פורסם), שם נקבע מתחם ענישה בין 6 ו-20 חודשי מאסר בפועל לרופא שיניים שהעלים הכנסות בסך קרוב ל-1,000,000 ₪ משך 7 שנים. כן ראו רע"פ 3641/06 צ'צ'קס נ' מדינת ישראל (28.8.2006) שם הואשם המבקש גם

בעבירות על חוק מע"מ, דינו נגזר לשנת מאסר וענישה נלווית ובקשת רשות הערעור שהגיש נדחתה, וכן יתר הפסיקה אליה הפנתה המאשימה כמפורט בטיעוניה לעונש: ת"פ (שלום-ת"א) 41478-12-09 **מדינת ישראל נ' דוד** (8.7.2012), ת"פ (שלום-ב"ש) 48173-12-13 **מדינת ישראל נ' אלריאט** (3.12.2015), ת"פ (שלום-ב"ש) 147703-03-18 **מדינת ישראל נ' אבו קיאן** (3.6.2020).

25. אני מצאתי להפנות גם לפסיקה שלהלן, שחלקה מהעת האחרונה:

- ת"פ (ת"א) 73375-12-18 **מדינת ישראל נ' שבי** (3.3.2020) ועפ"ג (ת"א) 18163-04-20 **שבי נ' מדינת ישראל** (1.7.2020) שם דובר בנאשם שהעלים מקור הכנסה שלם, לא הודיע לפקיד שומה על תחילת התעסקות וביצע עבירות לפי סעיף 220 לפקודה משך 11 שנה. היקף העבירה עמד על לפחות 750,700 ₪. מתחם העונש בעניינו של הנאשם נקבע בין 6 ו-18 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם הענישה שנקבע, והעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות חלף 9 חודשי המאסר בעבודות שירות אשר נגזרו עליו, על אף שלא הסיר את המחדל, בשל הנסיבות הייחודיות של המקרה.
- ת"פ (מחוזי-ת"א) 57576-11-18 **מדינת ישראל נ' יהושע** (15.3.2020) שם הורשע הנאשם בביצוע עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה, בכך שלא דיווח על הכנסה בסך 1,730,000 ₪ שכשחבות המס היא בסך 816,510 ₪. בנוסף הורשע בשידול להפרת אמונים. בית המשפט קבע מתחם ענישה שתחתיתו 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, גם לאור הקנס המוסכם הגבוה, הגם שצוין כי המדובר בשיקול נוסף ולא דווקא מכריע. עונשו הכולל של הנאשם נקבע ל-7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, גם לאור נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ותרומתו הרבה לחברה. כמו כן נגזר על הנאשם קנס בסך 1.3 מיליון ₪.
- ת"פ (ת"א) 61997-12-15 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' קלאוס** (16.7.2017), שם עמד היקף העבירה על סך 1,242,524 ₪ ודובר בהעלמת מקור הכנסה שלם. על הנאשמים שהודו והסירו את מחדלי כתב האישום נגזר עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בתחתית מתחם הענישה שנקבע, לצד ענישה נלווית. ראו גם את הפסיקה אליה הפניתי שם. ערעורים נגדיים שהוגשו נדחו (עפ"ג (ת"א) 3710-09-17 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' קלאוס ואח'** (27.6.2018)).
- ת"פ (ת"א) 51575-05-14 **מדינת ישראל נ' אגסי** (31.12.2015) שם עמד היקף העבירה על 878,715 ₪ והנאשם העלים מקור הכנסה שלם. על הנאשם נגזר עונש בתחתית מתחם הענישה ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

26. לאחר בחינת הפסיקה כמפורט לעיל, בראי נסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והענישה הנוהגת, מצאתי להעמיד את מתחם הענישה במקרה דנן בגין כלל העבירות כאירוע, בין 6 ו-20 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית ובכללה קנס.

27. אשר למתחם הקנס, בשים לב לכך שעבירות המס בביצוען הורשע הנאשם בוצעו ממניע כלכלי ובסוג עבירות אלה הקנס הוא ממין העבירה, קיימת חשיבות רבה גם בהטלת ענישה אשר תפגע בכיסו של הנאשם ותלמד כי אין אף רווח כלכלי לצד ביצוע העבירות הנדונות. בעת קביעת מתחם הקנס, נתתי דעתי לכלל הנסיבות המפורטות לעיל,

ולקושי הכלכלי הכללי בתקופה זו. כמו כן לכך שלדברי הסנגור יכולת ההשתכרות של הנאשם ירדה לאור החקירה הכוללת. בנוסף, לקושי כלכלי פוטנציאלי לנאשם מהליך מקביל בעניינו המתנהל במשרד הבריאות ואף לדברי הנאשם אודות משכנתא שנטל לאחרונה וקשייו הכלכליים. לאחר שקילת כל אלה מתחם הקנס יקבע בין 40,000 ו-100,000 ₪.

העונש הקונקרטי לנאשם

28. במקרה זה אין מקום לסטייה לקולא או לחומרה ממתחמי הענישה שנקבעו, כך שלא ניתן להיעתר לבקשת הסנגור לגזור על הנאשם עונש של של"צ. יחד עם זאת, כבר כאן יאמר כי כלל הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מצדיקות מיקומו של הנאשם בתחתית מתחמי הענישה שנקבעו - וכך יעשה. לבד מהעובדה שהנאשם, שהוא נעדר עבר פלילי, הודה ונטל אחריות לביצוע העבירות לאחר תיקון משמעותי של כתב האישום לקולא, חסך זמן שיפוטי, ואף הסיר את מחדלי כתב האישום, מהטעון לעונש עלו מידותיו הטובות של הנאשם, כמו הקושי הרב והנזק אשר נגרם לו מהחקירה הכוללת, הכל כמפורט בטיעוני הסנגור הנרחבים בעת הטיעון לעונש ובדבריי הנאשם עצמו. כל אלה, ובכללם הקושי אותו חווה הנאשם להתמודד משך תקופה עם עננת חשדות חמורה בהרבה מזו בה הודה והורשע בסופו של יום, באים בין שיקוליי ואינני מקלה בהם ראש כלל.

29. הנאשם הוא יליד שנת 1965, נשוי ואב ל-4 ילדים ואף גידל משך מספר שנים את ביתה הקטנה של אחייניתו שנפטרה בנסיבות מצערות, ואביה לא יכול היה לגדלה באותו שלב, על הקושי וההשקעה הכרוכים בכך. הנאשם עלה ארצה בשנת 1999, לאחר שלמד רפואה בצרפת ושימש כמנהל חדר מיון בבית חולים שם, שירת בצה"ל כרופא משך מספר שנים, במהלכן אף קיבל תעודת הצטיינות, ולאחר מכן פתח את מרפאתו (ענ/3). הנאשם הוא רופא ופסיכולוג מוסמך, מידותיו הטובות ומסירותו למטופליו עולים בבירור ממכתבי התודה וההערכה שהוגשו לעיוני **בענ/2** ו**ענ/4**. עבודתו החשובה אף עולה **מענ/1**. בעת גזירת הדין שקלתי את כל אלה לזכות הנאשם, וכך גם את התנדבותו בבית החולים בשנה האחרונה, מאז התפרצות מגפת הקורונה. נתתי דעתי גם להשפעת עונש של מאסר מאחורי סורג ובריח ככל שהיה נגזר על הנאשם על משפחתו של הנאשם וכן על מטופליו, כשעונש מסוג זה היה בהכרח מביא להשהיית הטיפול החשוב בהם. שקלתי גם את הקושי עבור הנאשם להתמודד עם ההליך המקביל המתנהל בעניינו במשרד הבריאות וחוסר הוודאות לצידו.

30. הנאשם כאמור הסיר את מלוא מחדלי כתב האישום, וכפי שפירטו באי כוחו כבר בתחילת הדרך, עוד בשנת 2016, פנה הנאשם לפקיד השומה לאור החקירה, וביקש להוסיף להכנסתו סך של 450,000 ₪ שהתברר שהוא סכום חלקי ביחס לסכום העבירה. מובן כי נטילת האחריות המוקדמת, גם אם החלקית, תיזקף לזכות הנאשם. בנוסף כאמור, בסופו של יום הנאשם הסיר את המחדל במלואו. כידוע, להסרת המחדל משמעות רבה לעניין הענישה, ודאי בשלב מוקדם של ההליך, ויש בה כדי ללמד על חרטה כנה ולהביא לתיקון הנזק הכלכלי מביצוע העבירות (רע"פ 7851/13 עודה נ' מדינת ישראל (3.9.2015)).

31. במסגרת שיקולי הענישה נתתי דעתי גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. לדבריי המאשימה, החקירה החלה בנובמבר 2014, מכתב היידוע נשלח בשנת 2017, והיו דחיות שאינן קשורות אליה. מבלי להתעלם מכך שבסוג זה של עבירות, ביצוע העבירות מתגלה פעמים רבות שנים לאחר ביצוען, וגם חקירתן אורכת זמן, יש לתת את הדעת לקושי

כאמור להתמודד עם עננת החשדות עבור הנאשם משך שנים ארוכות, על אחת כמה וכמה כשבסופו של יום כתב האישום המקורי אשר הוגש כנגדו תוקן כאמור לקולא באופן ממשי. נתתי דעתי גם לטענת הסנגור לפיה יתכן ויכול היה הנאשם להמיר את העבירות בכופר לו היה מואשם במקור במפורט בכתב האישום המתוקן, ואף עיינתי **בענ/5**. מבלי לשלול אפשרות המרת העבירות הנדונות בכופר במקרים מתאימים, מובן כי המדובר בטענה תאורטית כשאף לא נטען כי הנאשם פנה בשלב כלשהו בבקשה כאמור. עוד אציין כי עצם האפשרות להמרת עבירות מס חמורות בכופר אינה מפחיתה מחומרתן, ומהאינטרס הציבורי שבבסיס ענישה מרתיעה בגין, ככל שמתנהל משפט.

32. טרם גזירת הדין שקלתי את העובדה שכידוע, במקרים רבים עברייני המס הם אנשים נורמטיביים ביתר תחומי חייהם, בעלי מידות טובות, ונעדרי עבר פלילי, וכי על פי הפסיקה כאמור, שיקולי אינטרס ציבורי בדמות שיקולי הרתעה ובכללם הרתעת הרבים מקבלים בכורה בסוג זה של עבירות על פני נסיבות אישיות. בנוסף, נתתי דעתי לחשיבות ההרתעה בסוג זה של עבירות, לאור הקלות הבלתי נסבלת והפיתוי הרב לביצוען (**עניין יצחקי**, ע"פ 8345/15 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (19.9.2017) (להלן: "**עניין אוחנה**"), פסקה 32, רע"פ 1929/18 **אריאלי נ' מדינת ישראל** (26.4.2018)) ולכך שאפקט ההרתעה בעבירות כלכליות הוא בדרך כלל בעל משקל רב יותר מאשר בעבירות אחרות וגם מכאן חשיבותו (**עניין אוחנה** (פסקה 32) וע"פ 3927/16 **מדינת ישראל נ' בר זיו** (23.2.2017)). בנוסף, לדברי בית המשפט העליון בע"פ 1656/16 **דוידוביץ נ' מדינת ישראל** (20.3.2017) לפיהם המלצות הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (נובמבר 2015) בקשר לאפקטיביות ההרתעה שלצד עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, על נימוקיהן, מוגבלות בכל הנוגע לעבירות כלכליות, בשים לב למאפייני העבירות הכלכליות והנאשמים בהן בדרך כלל (שם, פסקה 105).

33. מבלי להתעלם מן האמור, שכלול כלל הנסיבות המפורטות לעיל מביא למסקנה כי במקרה זה נכון וראוי למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה שנקבע, ולגזור את עונשו לריצוי בעבודות שירות. גם המאשימה סברה שזהו העונש הראוי - הגם שלשיטתה על תחתית מתחם הענישה לעמוד על 9 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות. חשוב לציין כי להתרשמותי מהנאשם ודבריו, הנאשם מביע חרטה כנה ואמיתית על מעשיו, ואף הורתע היטב מההליך דנן, וכפי שהפנו באי כוחו בעת הטיעון לעונש אף נפגע מעצם קיום החקירה וההרשעה. בראי האמור ובשים לב אף למצבו הכלכלי, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות במרכז הרפואי מעיני הישועה, רח' פוברסקי 17, בני ברק. הנאשם יתייצב במפקדת מחוז מרכז ביום 21.2.21 שעה 8:00 לתחילת ריצוי עונשו. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג פשע.

ג. קנס בסך 40,000 או 2 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 01.02.21. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור כחוק תוך ארבעים וחמישה יום לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"א טבת תשפ"א, 05 ינואר 2021, במעמד הצדדים.